

Počet zmínek: 1

Online: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

DIVADELNÍ SVĚT BRNO: Dá se žít mezi dvěma světy?

[Odkaz na zdroj](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 24.05.2025 11:05:53, Datum importu: 24.05.2025 11:24:20, Zdroj: divadelni-noviny.cz, Autor: Jana Machalická, Periodicita: Denně, Provozovatel: divadelni-noviny.cz, Země: CZ, AVE: 5 000 Kč, GRP: 0,28, OTS: 25 000, Měsíční návštěvnost: 19 812, RU/den: 25 000

Divadelní noviny > Kritika Hru libanonsko-kanadského dramatika Wajdiho Mouawada, která byla poprvé nastudovaná v roce 2017 v pařížském

Théâtre national de la Colline, uvedlo letos v české premiéře **Národní divadlo moravskoslezské** v **Ostravě** a inscenaci nyní představilo i na festivalu v Brně. Je to dobrá dramaturgická volba, hlavní téma hry, kterým je izraelsko-palestinský konflikt, je v českých divadlech prakticky neznámé.

Krvavý konflikt, jehož počátek sahá až do konce 19. století a stále trvá, Mouawada vidí jako stav, který zásadně ovlivňuje reálný život, myšlení, emoce obou zneprátených stran až jim téměř znemožňuje vidět věci normální optikou. Jsou v něm ponořeni natolik, že ztrácejí humanitu a schopnost nadhledu. V jeho hře nejde ani tak o skutečné násilí, i když je v ní přítomné, ale o stav mysli, o složité hledání identity. Členové jedné židovské rodiny jsou mentálními oběťmi této trvající války a nakonec se do pastí a neviditelných sítí zamotají i mladí hrdinové, kteří se do sebe zamilují – Wahida, původem Arabka žijící v New Yorku a Eitan německý Žid z Berlína. Jeden z nejpůsobivějších monologů této hry pronáší izraelská vojačka Eden, když říká ...

„Žádné smíření už možné není. Na to je moc ukradené země, zabitých dětí, vybuchlých autobusů, moc znásilnění, moc vražd. Jak zapomenout na to, co nám udělali, a jak zapomenout na to, co jsme udělali my jim?!”

Mouawada pracuje se shakespearovským motivem, když tu dvojici svede dohromady – moderního Romea a Julii ze zneprátených stran. Ti si ovšem zpočátku myslí, že jich se to netýká, ale velmi záhy se dostanou do situace, která je nutí zaujmout stanovisko, jejich tolerance, vzdor a liberálnost zčásti mizí a oba se až atavisticky přimykají ke svým kořenům.

Rodinný příběh se pomalu odhaluje a všechny postavy spolu bojují především slovy a český překlad Michala Zahálky je živý, mluvný a vyznačuje se potřebnou ostroší. Jazyková stránka hry je důležitá a originál míchá různé jazyky, což český převod nechal být a je to tak správně. Mladá režisérka Aminata Keita se soustředila na stále se opakující výměny názorů, hádky, obviňování, přesvědčování, na celou škálu emocí od hněvu až dojetí, které situace přináší. Text má ale také tendenci k jisté melodramatičnosti, k televizní líbivosti, nejvíc je to znát v citových výlevech odhalujících traumata z minulosti. Je ale pravda, že srdcervoucí pasáže autor prokládá účinnou ironií. Ptáčky je hra o více tématech, tím hlavním je identita jako prokletí, kterému nelze uniknout a které může i zahubit. Je tu hodně tragikomických momentů, které režie zdařile pointuje, třeba absurdní situace v závěru, v níž se otevírá problematika dárce orgánů. Z hereckého obsazení zaujme jímavá, citově rozvířovaná, ale odhodlaná Sára Erlebachová v roli Wahidy, Eitanova matka Nora, které Petra Kocmanová propůjčila suchou ironii, v průběhu inscenace se také promění v uvěřitelného tragického nešťastníka i Eitanův otec David (David Viktora). Martin Chocholoušek vytvořil jednoduchou a variabilní scénu, rám naznačující obývací pokoj se otáčí a jednoduchou změnou a náznakem vznikají různá prostředí. Na závěr první půlky se doprostřed pokoje snese velký větrák jako přízračný artefakt, v závěru se pak pokoj stane magickým prostorem mezi životem a smrtí.

Mouawada také přivádí na scénu skutečnou postavu Hasan al-Wazzana, arabského myslitele a diplomata, kterého zajali piráti a věnovali ho papeži Lvovi X. Ten mu nabídl svobodu výměnou za konverzi a z něj se stal Leo Africanus. Jak říká Wahida ve hře, byl jako most, cestoval a stýkal se s mocnými a nuznými, s křesťany, židy, muslimy, psal knihy. Když se vrátil domů, zmizel, nemá ani hrob. Pro Wahidu, která o něm píše disertaci, je velkou inspirací, klade si díky němu otázky, zda je nutné mít jen jednu identitu, zda se dá žít mezi dvěma světy. Odpovědi na tyto otázky v závěru hry jsou záměrně dvojznačné, nejspíš to lze, jen je třeba umět dávat a přijímat a cítit druhé. A to je přesně to, co se za více než sto let konfliktu na Blízkém východě z lidských myslí vytratilo.

Wajdi Mouawad: Ptáči. Překlad Michal Zahálka, režie: Aminata Keita, dramaturgie: Norbert Závodský, scéna: Martin Chocholoušek, kostýmy: Simona Rybáková, hudba: Martin Hůla, **Národní divadlo moravskoslezské**, česká premiéra 1. 2. 2025, Divadelní svět Brno, Městské divadlo Brno, 22. 5. 2025

Divadelní noviny > Kritika

DIVADELNÍ SVĚT BRNO: Dá se žít mezi dvěma světy?

Hru libanonsko-kanadského dramatika Wajdiho Mouawada, která byla poprvé nastudována v roce 2017 v pařížském Théâtre national de la Colline, uvedlo letos v české premiéře Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě a inscenaci nyní představilo i na festivalu v Brně. Je to dobrá dramaturgická volba, hlavní téma hry, kterým je izraelsko- palestinský konflikt, je v českých divadlech prakticky neznámé.

Krvavý konflikt, jehož počátek sahá až do konce 19. století a stále trvá, Mouwada vidí jako stav, který zásadně ovlivňuje realitu židů, myšlení, emoce nebo zneprátrnělosti stráž ať jim téměř znemožňuje vidět věci normální optikou. Jsou v něm ponoreni natolik, že ztrácejí humanitu a schopnost nadhledu. V jeho hře nejde ani tak o skutečné násilí, i když je v ní přítomné, ale o stav mysli, o složitě hledané identity. Členové židovské rodiny jsou mentálními oběťmi toho trvajících války a nakonec se do pastí a neviditelných sítí zamotávají i mladí hrdinové, kteří se do sebe zamilují – Wahida, původem Arabka žijící v New Yorku a Eitan nemající žid z Berlína. Jeden z nejpušlovějších monologů této hry pronásí izraelská vojevůdka Eden, když říká ...

„Zádné smířlivé už možné není. Na to je moc ukradené čeně, zabýdělých čeně, vubýchých autobusů, moc znsilnění, moc vrazů. Jak zapomenout na to, co nám uđělali, a jak zapomenout na to, co jsme uđělali my jim?“

Mouwada pracuje se shakespearovským motivem, když tu dvojici svede dohromady – moderního Romea a Julií ze znepřátelených stran. Ti si ovšem zpočátku myslí, že jich se to netýká, ale velmi záhy se dostanou do situace, která je nutí zaujmout stanovisko, jejich tolerance, vzdor a liberálnost zčásti mizí a oba se až atavisticky přimykají ke svým kořenům.

Vít Roleček (Eitan), Sára Erlebachová (Wahida) a Hana Doušová (Lea) Foto DSB

Rodinný příběh se pomalu odhaluje a všechny postavy spolu bojují především slovy a český překlad Michala Zahálky je živý, humorný a vyznačuje se potřebou ostroty. Jazyková stránka hry je důležitá a originální míchá různé jazyky, což český překlad neměl být a je to jak správně. Mladá režisérka Aminata Kete se soustředila na stále se opakující výměny názorů, hádky, obviňování, přesvědčování, na celou škálu emocí od hněvu až dojetí, které situace přináší. Text má ale také tendenci k jisté melodramatičnosti, k teatralitě libovosti, nejvíce to zná v citových větech odhalujících traumata z minulosti. Je ale pravda, že sdručováním pasáže autor prokládá účinnou ironií. Ptáčky je hra o více tématech, tím hlavním je identita jako prokletí, kterému lidé uniknout a které může i zahubit. Je to hodně tragikomických momentů, které řeže zdávané pointy, třeba absencí situace v závěru, v níž se otvírá problematika důstojnosti lidských osob. Z herečkého obsazení zaujme Jmává, citově rozvířovaná, ale odhodlaná Sára Erlebachová v roli Wahidy, Eitanova matka Nora, která Petra Kocmanova propůjčila svouch ironií, v příběhu inscenace se také promění v učitelku tragického nešťastníka i Eitanův otec David (David Viktora). Martin Chocinsolec vytvoří jednoduchou a variabilní scénu, rám naznačující obývací pokoj se otáčí a jednoduchou změnou a náznakem vznikají různá prostředí. Na závěr první puky se doprostřed pokojese mše velké větrák jako přírůční artefakt, v závěru se pak pokoj stane magickým prostorem mezi životem a smrtí.

Mouwada také přivádí na scénu skutečnou postavu Hasan al-Wazzana, arabského myslitele a diplomata, kterého zajali piráti a věnovali ho papeži Lvu X. Ten mu nabídl svobodu výměnou za konverzi a z něj se stal Leo Africanus. Jak říká Wahida ve hře, byl jako most, cestoval a střelal se s mocnými a nuznými, s křesťany, židy, muslimy, psal knihy. Když se vrátil domů, zmizel, nemá ani hrob. Pro Wahidu, která o něm píše disertaci, je velkou ironií, klade si díky němu otázku, zda je nutné mít jen jednu identitu, zda se dá žít

mezi dvěma světy. Odpovědi na tyto otázky v závěru hry jsou záměrně dvojznačné, nejspíš to lze, jen je třeba umět dávat a přijímat a ctít druhé. A to je přesně to, co se za více než sto let konfliktu na Blízkém východě z lidských myslí vytratilo.

Wajdi Mouawad: Ptáči. Překlad Michal Zahálka, režie: Aminata Keita, dramaturgie: Norbert Závodský, scéna: Martin Chocholoušek, kostýmy: Simona Rybáková, hudba: Martin Hůla, Národní divadlo moravskoslezské, česká premiéra 1. 2. 2025, Divadelní svět Brno, Městské divadlo Brno, 22. 5. 2025

Autor: [Jana Machalická](#)

Publikováno: 24. května 2025

Kritika

[Na hlavní stranu](#)

[Na začátek stránky](#)

Komentáře k článku: **DIVADELNÍ SVĚT BRNO: Dá se žít mezi dvěma světy?**

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)

Jméno a příjmení:

*

E-mail:

*

Komentář:

*

Přidat komentář

Redakce a kontakty **Ingerce** **Předplatné** **Kde koupit** **Archiv čísel**

Divadelní noviny, Celetná 17, 110 00 Praha 1, ČR, redakce@divadelni-noviny.cz

Mapa stránek: Vychází za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Státního fondu kultury, a Nadace Českého literárního fondu. Grafika Designiq a implementace edvens.cz.

Státní fond kultury ČR

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

pomůcka
národního
interneta,
vlády

